

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาบริบทแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในแขวงบอลิคำไซ แขวงคำม่วน และแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเชื่อมโยงกับเมืองวิงห์ เมืองฮาติง เมืองกว่างจิ (Quang Tri) เมืองกว่างบิญ (Quang Binh) เมืองเว้ และเมืองดานัง (Da Nang) ของเวียดนาม โดยใช้แนวคิดความทรงจำร่วมทางสังคม (Social memory) ในการศึกษาเนื้อหาตำนาน เรื่องเล่า ความทรงจำในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร

การศึกษาครั้งนี้พบว่า แหล่งท่องเที่ยวใน 3 ประเทศ มีความทรงจำร่วมเชื่อมโยงกันอยู่ 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ความทรงจำร่วมในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์การต่อสู้ยุคสงครามอินโดจีน ด้านที่ 2 ความทรงจำร่วมในแหล่งท่องเที่ยวด้านศาสนาความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งปรากฏพบในศาสนาสถานของศาสนาพุทธและคริสต์ ด้านที่ 3 ความทรงจำในแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ และด้านที่ 4 ความทรงจำร่วมในระบบนิเวศ ธรรมชาติ ทรัพยากร ตำนานแม่น้ำโขง

การศึกษาคความทรงจำร่วมที่มีในแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร ที่มีศักยภาพดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมากที่สุด พบว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในด้านที่ 1 ความทรงจำร่วมทางประวัติศาสตร์การต่อสู้ยุคสงครามอินโดจีน ซึ่งสัมพันธ์กับลาวและเวียดนามที่มุ่งสร้างแหล่งท่องเที่ยวในลักษณะพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ และด้านที่ 2 ความทรงจำร่วมในแหล่งท่องเที่ยวด้านศาสนาความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งปรากฏพบในศาสนาสถานของศาสนาพุทธและคริสต์

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

เนื้อหา (Story) ที่มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคมและวัฒนธรรม ในกลุ่มประเทศไทย-ลาว-เวียดนาม คือปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ผู้คนในกลุ่มประเทศเข้าใจกันมากขึ้น เนื่องจากประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของผู้คนในอดีตถูกลบหายไปในยุคสงครามการแย่งชิงดินแดน และเกิดการสร้างเขตแดนระหว่างประเทศขึ้น ทำให้เส้นเขตแดนแบ่งแยกผู้คน แต่ในด้านสังคมวัฒนธรรมของผู้คนที่อยู่ในระบบนิเวศเดียวกันไม่ได้ถูกขีดแบ่งออก ดังเช่นเรื่องราว ตำนาน ความเชื่อ ความทรงจำที่ปรากฏในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ใน 3 ประเทศ ดังนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตที่จะเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต้องมุ่งสร้างแรงดึงดูดด้านเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ที่มีความทรงจำร่วมอันดีระหว่างกันของผู้คนทั้ง 3 ประเทศ และยกระดับให้เป็นประวัติศาสตร์ร่วมของมนุษยชาติกลุ่มชาติพันธุ์เอเชียลุ่มน้ำโขงและลุ่มทะเลเวียดนาม เพื่อสร้างแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก

Abstract

This study aims to research traditional and cultural contexts of attractions in Nakhon Phanom, Mukdahan and Sakon Nakhon which connect to Bolikamsai, Kammeuang and Savhanakhet of Laos PDR, also connect to Vinh, Hatinh, Quang Tri, Quang Binh, Vinh and Da Nang of Vietnam. These routes depend on social memory about the study of legend, tales and memory from attractions to analyze and figure out social attractions' competency and cultural group of Sakon Nakhon, Nakhon Phanom and Mukdahan.

The author found that attractions in 3 countries have relating memory in 4 ways: 1) social memory in historical attractions of Vietnam War, 2) social memory in religions and beliefs as we can find in religious places (both Buddhism and Christianity), 3) social memory in ethnics, and 4) social memory in ecology, nature, resource and legend of Khong River.

The study of social memory in Sakon Nakhon, Nakhon Phanom and Mukdahan which can attract tourists in the 1st way: social memory in history of Indochina War's museums – Laos and Vietnam; and 2nd way: social memory in religious places – both Buddhism and Christianity.

Suggestion from this study:

Relating stories which refer to the relation of tradition and culture in group of Thailand, Laos PDR and Vietnam are the main factors to allow more understanding between people in this group because local history of ancestors was deleted while the war was happening and each country was demarcating their border. Then, the border separates people, but tradition and culture are still the same such as stories, legends, beliefs and memories which appear in all attractions of 3 countries. So, tourism development in the future (nearly to AEC linking) has to attract tourists in the ways of historical, cultural, traditional and memorial details which refer to good relationship between 3 countries, and enhance relating history to be the history of humanity in Asian Khong Ethnics and Vietnam Lowland Sea Ethnics to attract tourists around the world.